

Monika Durczyńska

Przykłady dobrych praktyk w zakresie budowania sieci wsparcia i współpracy szkolnych doradców zawodowych na przykładzie JFDZ.

We wrześniu 2013 roku powstało Jaworznickie Forum Doradztwa Zawodowego. Inicjatywa powołania Forum rozpoczęła się od spotkania wszystkich zainteresowanych w Biurze Rady Miejskiej. Głównymi orędownikami powstania Forum byli: dyrektor ZSP nr 3 w Jaworznie, dyrektor Technikum Energetycznego, dyrektor Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaworznie (obecnie Centrum Kształcenia Zawodowego – CKZ), przewodnicząca Komisji Edukacji.

Członkiem JFDZ mogła zostać każda organizacja, która zamierzała brać udział w działaniach podejmowanych przez Forum. Celami działalności JFDZ są: integracja środowiska związanego z doradztwem edukacyjno-zawodowym miasta Jaworzna, popularyzowanie wiedzy z zakresu doradztwa, prowadzenie wspólnych projektów oraz wymiana doświadczeń między instytucjami zajmującymi się rynkiem pracy. Wspólna aktywność wielu instytucji dała i daje możliwość wsparcia uczniów w efektywniejszym zaprojektowaniu własnych ścieżek kształcenia oraz wyboru zawodów. Działalność JFDZ wspiera również rodziców poprzez przekazywanie rzetelnych informacji na temat zdolności i preferencji zawodowych dziecka, a także tendencji zmian na rynku pracy i rynku edukacyjnym.

Przedsięwzięciem corocznym, w którym brało udział JFDZ jest Ogólnopolski Tydzień Kariery. Codziennie w wielu szkołach oraz instytucjach odbywały się różne akcje skierowane do odbiorców z różnych grup wiekowych, zaczynając od dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym na różnym poziomie kształcenia po osoby bezrobotne, które poszukiwały nowych pomysłów i możliwości na rynku pracy.

Wśród zorganizowanych akcji należały między innymi: punkty konsultacyjno-doradcze dla uczniów jaworznickich szkół i ich rodziców oraz wszystkich zainteresowanych mieszkańców; zajęcia dla uczniów klas trzecich szkół podstawowych „Zajęcia Logo – kreatywność”, poprowadzone przez instruktora z Akademii Twórczego Myślenia działającego pod patronatem Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego; prezentacje dla uczniów szkół podstawowych i szkół ponadgimnazjalnych; warsztaty dla doradców zawodowych oraz pedagogów szkolnych; zajęcia

z preorientacji zawodowej zorganizowane dla przedszkolaków; konkursy kierowane do różnych grup wiekowych, między innymi:

- „Mój wymarzony zawód” – konkurs plastyczny dla przedszkolaków;
- „Ja i moja kariera” – konkurs plastyczny dla uczniów klas od IV – VI szkół podstawowych;
- „Mój pomysł na biznes” – konkurs plastyczny dla uczniów klas od IV – VI szkół podstawowych;
- „Jak zaprzyjaźnić się z rynkiem pracy” – konkurs dla gimnazjalistów;
- „Świat Zawodów” – konkurs zawodoznawczy dla gimnazjalistów i uczniów klas ósmych;
- „Mój doradca kariery” – plastyczny konkurs międzygimnazjalny.

Organizacją i nadzorem nad przeprowadzonymi wydarzeniami w danej szkole zajmował się doradca zawodowy.

Coroczna konferencja miejska odbywająca się w Sali Obrad Urzędu Miejskiego w Jaworznie była przedsięwzięciem zorganizowanym przez Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaworznie. Konferencja wpisała się w harmonogram planowanych działań OTK i skierowana była do dyrektorów szkół, doradców zawodowych, pedagogów szkolnych oraz zainteresowanych nauczycieli oraz uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych. Prelegentami byli zaproszeni dyrektorzy, doradcy zawodowi, specjaliści z różnych instytucji oraz przedsiębiorstw. W trakcie konferencji głos zabierał również przedstawiciel Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Jaworznie oraz odbywał się panel dyskusyjny.

Jaworznickie Forum Doradztwa Zawodowego otrzymało w 2013 roku wyróżnienie, a w roku 2014 dyplom laureata przyznany przez Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej za „aktywność, pasję i kreatywną chęć działania na rzecz rozwoju poradnictwa zawodowego w Polsce – za podjęte działania w ramach VI Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery”.

Kolejnym dużym przedsięwzięciem było coroczne organizowanie Jaworznickiego Maratonu Przedsiębiorczości. Celem projektu było promowanie postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży miasta Jaworzna.

Dla przedszkolaków zorganizowano konkursy plastyczne „Przedszkolak przyszłym przedsiębiorcą”, „Kim będę gdy dorosnę?”. Dla gimnazjalistów i uczniów klas ósmych szkół podstawowych zorganizowano wizyty studyjne u pracodawców. Celem tego nowatorskiego pomysłu było zapoznanie młodzieży ze specyfiką różnych branż, rzeczywistymi warunkami pracy oraz predyspozycjami psychofizycznymi niezbędnymi do wykonywania danej profesji. Wśród pracodawców zaangażowało się wielu pracodawców, między innymi:

- Zakłady Remontowe Energetyki Katowice S. A.;
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Spółka z o. o.;
- Tauron Polska Energia S. A.;
- Biuro podróży Itaka;
- Drukarnia Duet;
- Salony fryzjerskie;
- Drukarnia Duet II;
- Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie;
- Straż Miejska w Jaworznie;
- Komenda Miejska Policji w Jaworznie;
- Hotele: Brojan, Pańska Góra, Aqua Hotel;
- Jaworznickie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o.;
- Firma RISER Sp. z o. o.;
- FirmaTurbo – Tec. Sp. z o. o.

Wizyty studyjne cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony młodzieży. Dzięki temu projektowi uczniowie mogli zapoznać się ze specyfiką wykonywania wielu profesji w różnych branżach.

W trakcie trwania JMP zorganizowano szereg ciekawych wydarzeń skierowanych do uczniów jaworznickich szkół, między innymi: wykład dr Artura Bartosiewicza pt. „Co nas kręci, co nas podnieca, czyli kilka słów na temat pieniądza i przedsiębiorczości” , spotkanie z panią Anną Kurasz „Przedsiębiorczość jest kobietą: pozyskiwanie funduszy unijnych”, cykl spotkań z przedstawicielami różnych firm, konkurs „Moje CV”. Odbłyły się także warsztaty dla doradców zawodowych i pedagogów jaworznickich szkół.

JFDZ wraz z Urzędem Miejskim w Jaworznie, Miejskim Centrum Kultury i Sportu oraz Centrum Kształcenia Zawodowego przez wiele lat organizowało Jaworznickie Targi Edukacji. Przedsięwzięcie cieszyło się dużym zainteresowaniem. Uczniowie i ich rodzice mogli zapoznać się z ofertą szkół ponadgimnazjalnych na nadchodzący rok szkolny.

Kolejnym ciekawym i cieszącym się olbrzymią popularnością przedsięwzięciem był konkurs zawodoznawczy „Technika wokół nas”. Konkurs drużynowy skierowany był do gimnazjalistów i uczniów klas ósmych szkół podstawowych. Polegał na wykonywaniu zadań praktycznych w pracowniach Centrum Kształcenia Zawodowego w Jaworznie. Oprócz nagród rzeczowych zwycięska drużyna otrzymała przechodni puchar wykonany przez pracowników CKZ w Jaworznie, który zgodnie

z nazwą i regulaminem jest przekazywany kolejnym zwycięzcom konkursu. Szkoła, której drużyna zwycięży trzy razy otrzymuje puchar na własność.

Kolejnym projektem zainicjowanym przez JFDZ był „Przestrzeń rozwoju – akademia doradcy zawodowego”. Obejmował cykl szkoleń z obszaru doradztwa edukacyjno-zawodowego zorganizowanych wspólnie przez CKZ w Jaworznie i Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach oraz Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny Metis w Katowicach. Spotkania doradców zawodowych miały na celu podniesienie jakości pracy oraz rozwój zawodowy uczestników.

W roku 2017 został opracowany Miejski System Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego dla szkół podstawowych w Jaworznie. Powstał we współpracy przedstawicieli z wielu instytucji i szkół, takich jak: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jaworznie, Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaworznie, I Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Jaworznie, Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie.

Powstały system określił kierunki działań nauczycieli, psychologów, pedagogów, doradców zawodowych, dyrektorów szkół w zakresie doradztwa zawodowego. Wprowadzenie systemu miało na celu wsparcie szkół podstawowych w udzielaniu uczniom i ich opiekunom pomocy w podejmowaniu właściwych decyzji w wyborze dalszej ścieżki kształcenia i zawodu.

Jaworznicke forum wraz z CKZ w Jaworznie opracowuje poradniki dla gimnazjalistów, uczniów klas ósmych i ich rodziców. Celem tych materiałów było udzielenie uczniom i rodzicom odpowiedzi na kluczowe pytania dotyczące zmian w szkolnictwie, biorąc pod uwagę możliwości kształcenia i perspektywy zatrudnienia. W poradniku dla uczniów znajdują się informacje na temat struktury kształcenia w Polsce oraz oferty edukacyjnej miasta Jaworzna. Poradnik dla rodziców zawiera opis przeciwwskazań zdrowotnych oraz szczególnych predyspozycji zawodowych wymaganych w zawodach, których zdobycie jest możliwe dzięki kształceniu się we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych miasta Jaworzna. Co roku doradca zawodowy CKZ wraz z dyrektorem CKZ w Jaworznie dokonują uaktualnienia informacji zawartych w biuletynach. Ze względów epidemiologicznych w roku 2020 poradniki okazały się jednym z głównych źródeł wiedzy na temat oferty edukacyjnej szkół średnich miasta Jaworzna, bardzo istotnych dla zainteresowanych abiturientów szkół podstawowych i ich rodziców.

O autorze

Monika Durczyńska – Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaworznie, doradca zawodowy. Uczestniczy w realizacji zadań dotyczących pomocy w wyborze dalszej drogi kształcenia i wyboru ścieżki życiowej przez młodego człowieka mając na celu ułatwienie uczniom zaplanowanie własnego rozwoju zawodowego zgodnego z osobistym potencjałem i na miarę indywidualnych możliwości w odniesieniu do potrzeb rynku pracy. Współtwórca Jaworznickiego Forum Doradztwa Zawodowego oraz poradnika dla uczniów pt. „Co po gimnazjum/szkole podstawowej?”.